

Foretræde for Folketingets Miljøudvalg 14. marts 2013

Vedr. L147

(Forslag til lov om ændring af lov om planlægning –
underpunkt: ændring af regler om planlægning til
butikksformål)

Dansk Supermarked

Tak til Miljøudvalget for at give Dansk Supermarked mulighed for at redegøre for vores syn på L147 om ændring af planlovens detailhandels bestemmelser!

Delegationen består af direktør Henrik Kirketerp og udviklingschef Benny Thomsen.

L147 indebærer, at mellemstore byer som f.eks. Randers, fremover ikke må planlægge for udvalgswarebutikker over 2000 m² uden for bymidten. Randers er i parentes bemærket Danmarks 6. største by.

Dansk Supermarked har to budskaber i dag:

Punkt 1

Overgangsbestemmelserne i lovforslaget skal udformes på en rimelig måde, så projekter der har været undervejs i to år, får lov til at blive færdigbehandlet efter de gamle regler.

Lovforslaget lægger op til et stop for alle projekter om udvalgsvarebutikker uden for bymidten, gældende allerede fra dagen efter, at lovændringen er offentliggjort i Lovtidende.

I sagen om et nyt Bilka center i Randers – det er et Bilka der er mindre end halvdelen af Bilka i storbyerne – forventes den endelige kommunale godkendelse at foreligge om kun 6 uger – efter at have været to år undervejs hos alle relevante myndigheder.

For at sikre virksomhedernes retssikkerhed og tillid til at kunne planlægge store projekter over en tidshorisont på flere år foreslår vi, at **L147 færdigbehandles senest muligt** i dette Folketingsår, alternativt at ikrafttrædelsesdatoen bliver udskudt.

Punkt 2

Dansk Supermarked ser med bekymring på lovforslagets centrale mål om at forhindre mellemstore byer muligheden for fremover at planlægge for udvalgswarebutikker over 2000 m² uden for bymidten.

Vi mener, at der er solid dokumentation for, at store butikker derimod vil styrke konkurrencen og give forbrugerne adgang til større sortiment og flere gode tilbud.

Lovændringen i 2011 udsprang netop af bl.a. konsulentfirmaet McKinseys anbefalinger til den daværende regerings vækstråd om hvordan produktivitet og konkurrencen kunne forbedres.

Derfor ser vi L147 som et tilbageskridt til skade for forbrugere og samfund.

I forhold til punkt 1 om overgangsbestemmelserne har vi følgende bemærkninger:

Planlægning af butikcentre efter gældende planlov er en uhyre kompliceret proces, hvor kommuner og andre myndigheder skal inddrages. De virksomheder der ønsker at etablere nye butikker og job til lokalområdet, lægger derfor store ressourcer i det grundige forarbejde.

Dansk Supermarked har i de forløbne år etableret Bilka Center – dvs. de relativt ”små” Bilka’er - i byer som Viborg, Herning og Sønderborg.

I Randers er processen efter to års samarbejde med Randers Kommune, meget tæt på sin afslutning.

Arbejdet er så langt, at der er et lokalplanforslag i høring til den 20. marts, dvs. om seks dage og lokalplanen forventes godkendt af byrådet den 29.4, dvs. om 6 uger.

Oprindeligt var 3. behandlingen af L147 annonceret til primo maj – dette er pludselig fremrykket til den 25. april.

Det betyder at lovforslaget de facto virker med tilbagevirkende kraft og at den tidlige ikrafttrædelsesdato i L147 alene har til formål at blokere for Dansk Supermarked og Randers Kommunes Bilka Center -projekt.

Dansk Supermarked appellerer til udvalget om, at L147 sikres rimelige overgangsbestemmelser, der ikke med få dages marginaler spænder ben for projekter, der efter to års arbejde er meget tæt på at være i mål.

I forhold til punkt 2 om den mere generelle holdning til store butikker uden for bymidterne

Den vigtigste grund til overhovedet at lægge store butikker over 2000 m² udenfor bymidterne er, at der ganske enkelt ikke er plads i byerne.

Formålet med lovændringen for to år siden var at tilgodese de mindre og mellemstore byers konkurrenceevne i forhold til landets største byer.

Folketinget gav med lov af 10. maj 2011 kommuner med mere end 27.000 indbyggere lov til at planlægge for placering af tre nye store udvalgswarebutikker på mere end 2.000 m² enten i bymidten eller i eksisterende aflastningsområder.

Der foreligger klar dansk og international dokumentation for de konkurrencemæssige fordele ved store butiksenheder.

Rapporten fra detailhandelsforum til regeringen, marts 2012 fastslog, at hypermarkeder primært konkurrerer med andre store butikksformater og i mindre omfang med mindre supermarkeder mv. Det er altså ikke de små butikker i midtbyen, der er den primære konkurrent for!

Butiksstrukturen er allerede under kraftig forvandling som følge af borgernes egne valg: de valfarter til grænsebutikker og store indkøbscentre fjernt fra deres lokalområde. Bilka Center skaber job og omsætning lokalt.

Det er beklageligt, at mindre og mellemstore byer og kommuner fremover ikke vil kunne tilbyde deres borgere samme sortiment og tilbud som borgere i de større byer.

Som afsluttende bemærkninger vil vi henvise til, at de fleste hørings svar er i mod ophævelsen af muligheder for at planlægge for store udvalgs varebutikker over 2000 m² i byer med under 40.000 indbyggere.

Og hvorfor er det kun Hovedstadsområdet, Aarhus, Odense, Ålborg og Esbjerg der får lov til at planlægge for udvalgs varebutikker over 2000 m² ?

Hvorfor er kommuner som Randers med 95.756 indbyggere og Kolding og Horsens med hhv. 89.412 og 83.598 - Esbjerg har 115.112 indbyggere udelukket for at konkurrere med de større byer?

Hvilke nye analyser ligger til grund for udvalgets beslutning om lovændringen ? Miljøministeriets redegørelse om detailhandelsplanlægning 2011 bygger fortrinsvis på de interviewede personers fornemmelser om effekten af butikcentre udenfor bymidterne. Detailhandelsforums rapport fra 2012 er langt bedre underbygget med empiriske undersøgelser fra ind og udland.

Tak for ordet.

Bilag

Rapporter vedr. store butikscentre:

Rapport fra detailhandelsforum, marts 2012, p.46:

Danmark er det land i EU9 med størst salgsareal pr. indbygger og med markant flere dagligvarebutikker pr. indbygger. I dag har vi i Danmark færre hypermarkeder end i sammenlignelige lande

Rapport fra detailhandelsforum, marts 2012, p.181

Internationale og svenske undersøgelser viser, at konkurrencen på dagligvaremarkedet er størst inden for de enkelte butikskategorier og at hypermarkederne som udgangspunkt hovedsageligt konkurrerer med andre store butikskategorier og i mindre omfang med mindre supermarkeder, discountbutikker og specialbutikker.

McKinsey & Company 2010 (analysen "Creating Economic Growth in Denmark through Competition" til Vækstforum marts 2011):

Produktiviteten og konkurrencen i den danske dagligvarehandel vil kunne øges gennem en tilladelse til at etablere flere hypermarkeder, der er større end 3.500 m².